

Farklı basınç merkezleri arasında oluşan yatay yönlü hava olayına rüzgâr denir. Rüzgârın hızı saniyede (m/sn) veya saatte kilometre (km/sa) olarak anemometre ile ölçülür.

1) Buna göre, rüzgârın hızına etki eden faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Basınç farkı
- B) Sürtünme kuvveti
- C) Basınç merkezleri arasındaki mesafe
- D) Boylam farkı
- E) Koriyolis kuvveti

Rüzgârların esiş yönleri ile ilgili bir animasyon izleyen Aylin, rüzgârın Kuzey Yarım Küre'de hareket yönünün sağına, Güney Yarım Küre'de ise hareket yönünün soluna doğru sapmaya uğradığını gözlemlemiştir.

2) Aylin'in gözlemlediği bu oluşumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın yıllık hareketi
- B) Dünya'nın günlük hareketi
- C) Dünya'nın geoit şekli
- D) Kara ve denizlerin dağılışı
- E) Termik basınç kuşakları

3) Aşağıdaki rüzgârlardan hangisinin doğal ve beşeri çevre üzerinde tahribata yol açması beklenmez?

- A) Meltemler
- B) Tornado
- C) Hurikan
- D) Tayfun
- E) Kasırga

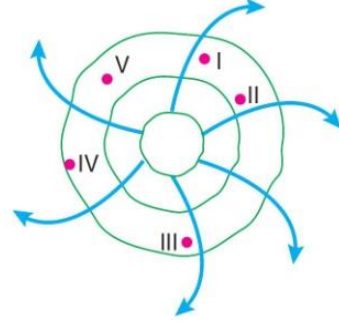
4) Basınç dağılışını gösteren bir haritada izobar eğrilerinin çok sık geçtiği bir kesit için;

- I. Yüzey şekilleri engebeldir.
- II. Yamaç eğimi fazladır.
- III. Bitki örtüsü ormandır.
- IV. Rüzgâr hızı fazladır.
- V. Orta kuşaktadır.

yargılarından hangisi doğru olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki izobar haritasında rüzgârın esiş yönü oklarla gösterilmiştir.

5) Buna göre, hangi numaralı noktaya esen rüzgârın hava sıcaklığını düşürdüğü söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6) Bir ülkeye güneyden esen rüzgârlar hava sıcaklığını düşüyorsa, bu ülke için aşağıdaki yargılardan hangisi doğru olur?

- A) Deniz kıyısındadır.
- B) Bir yarımadadır.
- C) Yükseltisi azdır.
- D) Güney Yarım Küre'dedir.
- E) Yengeç Dönencesi'ndedir.

7) Sürtünme kuvveti ile rüzgârın hızı arasında ters orantı vardır.

Buna göre;

- I. Geniş bir ova
- II. Deniz yüzeyi
- III. Orman alanı
- IV. Dağlık bölge
- V. Engbeli bölge

ortamlarının hangilerinde rüzgâr hızının en fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
- D) III ve V E) IV ve V

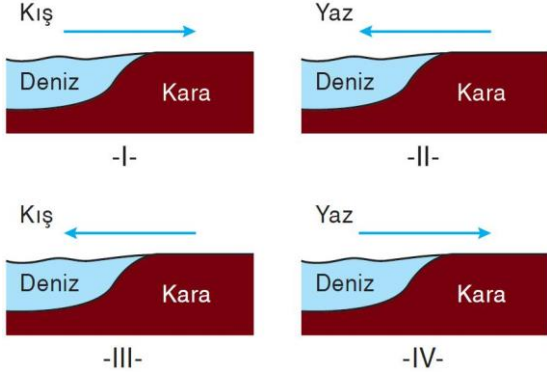
- I. Yaz musonları
- II. Kış musonları
- III. Meltemler
- IV. Fön rüzgârları
- V. Ters alizeler

8) Yukarıdaki rüzgârlardan hangisinin estiği yerlere yağış getirmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Karalar çabuk ısınır çabuk soğur, denizler ise yavaş yavaş ısınır yavaş yavaş soğur.

9) Buna göre, yukarıdaki şekillerde belirtilen dönemlerde ok yönünde esen rüzgârlardan hangileri hava sıcaklığını düşürücü etki yapar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Dağın bir yamacından yükselen hava, soğur, içindeki nemli yağış olarak bırakarak dağın doruk kısmına ulaştığında kuru hava kütesine dönüşür. Bu kuru havanın dağın diğer yamacında alçalarak ısınmasıyla oluşan rüzgâra **fön rüzgârı** denir.

10) Buna göre, fön rüzgârlarının etkili olduğu bir yer için;

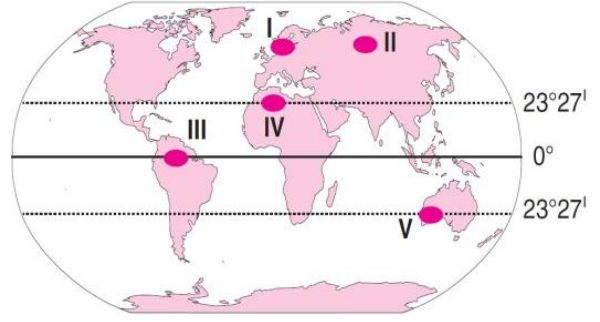
- I. Sıcaklığı artar.
II. Kar erimesi hızlanır.
III. Bağıl nem oranı azalır.
IV. Tarım ürünlerinin hasadı gecikir.
V. Nem açığı artar.

durumlarından hangisi **söylenemez**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11) Aşağıdakilerden hangisi, sürekli rüzgârların özellikleri arasında **yer almaz**?

- A) Sürekli basınç kuşakları arasında yer almaları
B) Yıl boyunca bol yağış getirmeleri
C) Dünya'nın günlük hareketiyle sapmaya uğramaları
D) Okyanus akıntılarının rejimini etkilemeleri
E) Sapma yönünün yarım kürelerde zıtlık göstermesi
Ters alizeler Ekvator'dan 30° enlemine doğru alçalarak eserler.

12) Buna göre, ters alizelerin alçalarak ısınması sonucu haritada numaralandırılmış yerlerden hangilerinde çöl oluşur?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) III ve V E) IV ve V

13) Temmuz ayında aşağıdaki ülkelerden hangisinde karalar, çevresindeki denizel ortamlara rüzgâr gönderir?

- A) Hindistan B) Türkiye
C) Avustralya D) İtalya
E) Kanada

14) Aşağıdaki rüzgârlardan hangisinin etki alanı **daha dardır**?

- A) Fön B) Muson C) Batı
D) Alize E) Kutup

Dağ - vadi meltemleri ile kara - deniz meltemleri günlük sıcaklık ve basınç farkına bağlı olarak gün içinde yön değiştirirler.

15) Buna göre, meltem rüzgârları ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Yazın denizden eserler.
B) Yazın daha belirgindir.
C) Vadi meltemleri gündüz oluşur.
D) Deniz meltemleri gündüz kıyıda havayı serinletir.
E) Dağ meltemleri kar erimesini hızlandırır.

16) Aşağıdaki rüzgârlardan hangisinin etki alanı **en dardır**?

- A) Muson rüzgârları B) Alize rüzgârları
C) Kutup rüzgârları D) Föhn rüzgârları
E) Batı rüzgârları

